

ศึกษาความมั่นคงทางอาหารในออสเตรเลียภายใต้มุมมอง

ทฤษฎีความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ

Food Security in Australia: A Study from

International Relations Theory Perspective

วริศรา อัมพิทักษ์¹

Varisara Impithuksa

วริศรา ภัทรประเสริฐ²

Varisara Pattaraprasert

บทคัดย่อ

บทความนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปัจจัยที่ทำให้ออสเตรเลียประสบความสำเร็จในการจัดการความมั่นคงทางอาหารในประเทศโดยทำการศึกษาปัจจัยผ่านแนวทางการพัฒนาความมั่นคงทางอาหารของออสเตรเลียและทฤษฎีความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ ได้แก่ ทฤษฎีเสรีนิยมใหม่ ทฤษฎีการได้เปรียบโดยสมบูรณ์ และทฤษฎี

¹ อาจารย์ ภาควิชารัฐศาสตร์และรัฐประศาสนศาสตร์ คณะสังคมศาสตร์

มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตบางเขน

² นักศึกษา สาขาความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ ภาควิชารัฐศาสตร์และรัฐประศาสนศาสตร์

คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตบางเขน

รับบทความ (Received): 3 ก.ย. 2564 ปรับแก้ (Revised): 10 พ.ย. 2564

ตอบรับบทความ (Accepted): 30 ธ.ค. 2564

พหุนิยม ซึ่งแนวทางการพัฒนาความมั่นคงทางอาหารภายในประเทศของออสเตรเลีย ปัจจุบัน อาจกล่าวได้ว่าเป็นปัจจัยสำคัญที่ทำให้ออสเตรเลียมีความมั่นคงทางอาหารอยู่ในระดับสูงและประสบความสำเร็จเป็นอย่างมากในแง่ของการพัฒนาความมั่นคงทางอาหารภายในประเทศ โดยประกอบไปด้วยความร่วมมือทั้งภายในและระหว่างประเทศ

คำสำคัญ: ความมั่นคงทางอาหาร แนวทางการพัฒนาความมั่นคงทางอาหาร และนโยบายความมั่นคงทางอาหาร

Abstract

This study aims to discover the factors that make Australia successful in managing its domestic food security. Factors identified were studied through Australia's approach to improving food security and the theories of international relations, including neoliberal, comparative advantage theory, and pluralism. The current approach to food security in Australia played an undeniably important role in the high level of food security in Australia, making Australia highly successful in improving its domestic food security, which was achieved by both internal and international corporation.

Keywords: Food security, approach to improving food security, food security policy

บทนำ: ความหมายและความสำคัญของความมั่นคงทางอาหาร

ความมั่นคงทางอาหารเป็นคำที่เกิดขึ้นในช่วงที่เกิดวิกฤตการณ์ทางอาหาร ตั้งแต่ช่วงทศวรรษที่ 1970 โดยองค์การอาหารและเกษตรแห่งสหประชาชาติ (FAO) ได้มีการกำหนดความหมายว่า “สภาวะที่คนทุกคนและทุกขณะเวลามีความสามารถทั้งทางกายภาพและทางเศรษฐกิจที่สามารถเข้าถึงอาหารที่เพียงพอ ปลอดภัย และมีคุณค่าทางโภชนาการ เพื่อตอบสนองความต้องการและความพึงพอใจด้านอาหาร เพื่อให้เกิดชีวิตที่มีพลังและมีสุขภาพ” (FAO, 2006 : 2-8) โดยมีการแบ่งความหมายด้านความมั่นคงทางอาหารออกเป็น 4 ด้าน คือ การมีอาหารเพียงพอ (Food Availability) การมีอาหารในปริมาณที่เพียงพอและมีคุณภาพ การเข้าถึงอาหาร (Food Access) การเข้าถึงทรัพยากรที่เหมาะสมรวมถึงสิทธิเพื่อการหาอาหารที่มีคุณค่าทางโภชนาการที่เหมาะสม การใช้ประโยชน์จากอาหาร (Food Utilization) การใช้ประโยชน์จากอาหารในการบริโภค โดยมีปริมาณอาหารที่เพียงพอ มีน้ำสะอาดในการบริโภค-อุปโภค มีสุขอนามัยและการดูแลสุขภาพที่ดี และการมีเสถียรภาพด้านอาหาร (Food Stability) ประชาชนหรือครัวเรือนหรือบุคคลต้องเข้าถึงอาหารอย่างเพียงพอตลอดเวลา ไม่มีความเสี่ยงในการเข้าถึงอาหารเมื่อเกิดความขาดแคลนขึ้นมาอย่างกะทันหัน (FAO, 2006 : 2-8)

ในขณะที่ออสเตรเลียถือเป็นหนึ่งในประเทศที่มีความมั่นคงทางอาหารมากที่สุดในโลก โดยมีระดับความมั่นคงทางอาหารเทียบเท่ากับเยอรมัน แคนาดา และฝรั่งเศส (EIU, 2020) ซึ่งประชากรส่วนใหญ่ในประเทศสามารถซื้ออาหารขั้นพื้นฐานที่ร่างกายต้องการและเป็นอาหารที่ให้สารอาหารอย่างเพียงพอได้ โดยประชากรส่วนใหญ่สามารถเลือกซื้ออาหารและผลิตภัณฑ์เกี่ยวกับอาหารมากมายภายในประเทศได้ในราคาที่เหมาะสม (Martin and Laborde, 2018 : 20-29) และสามารถเข้าถึงอาหารที่

หลากหลาย มีประโยชน์ และมีคุณภาพสูง โดยที่ประชากรไม่จำเป็นต้องคำนึงถึงเงื่อนไข การเข้าถึงอาหารตามฤดูกาลหรือการเปลี่ยนแปลงของราคาอาหารที่ผันแปรไปพร้อมกับ การเปลี่ยนแปลงโลก โดยออสเตรเลียถูกจัดอยู่ใน 10 อันดับแรกของโลกสำหรับ ความสามารถในการเข้าถึงอาหารของประชากรและมีระดับการขาดสารอาหารของ ประชากรต่ำที่สุดในโลก (FAO, 2019 : 2-214)

โดยบทความวิชาการนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปัจจัยที่ทำให้ออสเตรเลีย ประสบความสำเร็จในการจัดการความมั่นคงทางอาหารภายในประเทศ โดย ทำการศึกษาปัจจัยผ่านแนวทางการพัฒนาความมั่นคงทางอาหารของออสเตรเลียทั้ง ภายในและระหว่างประเทศ และทำการศึกษาร่วมกันกับทฤษฎีความสัมพันธ์ระหว่าง ประเทศ เพื่อวิเคราะห์หาปัจจัยที่ทำให้รัฐบาลออสเตรเลียประสบความสำเร็จในการ จัดการความมั่นคงทางอาหาร ซึ่งการจัดการความมั่นคงทางอาหารของรัฐบาลมีการ ดำเนินการผ่านแนวทางการพัฒนาความมั่นคงทางอาหารทั้งภายในและระหว่าง ประเทศอย่างประสานสอดคล้องกัน โดยการศึกษาดังกล่าวจะสามารถสร้างความเข้าใจ ถึงรูปแบบการจัดการความมั่นคงทางอาหารของรัฐบาลออสเตรเลียที่นำมาซึ่ง ความสำเร็จในการจัดการความมั่นคงทางอาหาร และสามารถสร้างความเข้าใจต่อ รูปแบบการจัดการความมั่นคงทางอาหารของรัฐบาลออสเตรเลียภายใต้มุมมองทฤษฎี ความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ ได้แก่ ทฤษฎีเสรีนิยมใหม่ ทฤษฎีการโต้เปรียบโดย สมบูรณ์ และทฤษฎีพหุนิยม

การจัดการความมั่นคงทางอาหารของออสเตรเลียผ่านแนวทางการพัฒนาความมั่นคงทางอาหารทั้งภายในประเทศและระหว่างประเทศ

ออสเตรเลียเป็นหนึ่งในประเทศที่มีความมั่นคงทางอาหารมากที่สุดในโลก โดยออสเตรเลียเป็นประเทศที่สามารถรักษาความมั่นคงทางอาหารไว้ได้เสมอมา และได้รับผลกระทบจากปัจจัยภายนอกที่ส่งผลต่อความมั่นคงทางอาหารเพียงน้อยนิดเท่านั้น โดยรัฐบาลออสเตรเลียนี้มีการดำเนินแนวทางการพัฒนาความมั่นคงทางอาหารที่มีความหลากหลายมาอย่างต่อเนื่อง อาจกล่าวได้ว่าแนวทางการพัฒนาความมั่นคงทางอาหารของออสเตรเลียเป็นปัจจัยที่ทำให้ออสเตรเลียประสบความสำเร็จในการจัดการความมั่นคงทางอาหารภายในประเทศ โดยประกอบไปด้วยความร่วมมือทั้งภายในและระหว่างประเทศ สามารถยกอธิบายดังต่อไปนี้

1. การพัฒนาความมั่นคงทางอาหารผ่านการผลิตอาหารภายในประเทศเป็นหลัก

ในปี 2019 อาหารและเครื่องดื่มสำหรับบริโภคส่วนใหญ่ในออสเตรเลียมาจากการผลิตภายในประเทศเป็นหลัก ร้อยละ 88.9 ซึ่งมีการนำเข้าอาหารแปรรูปและเครื่องดื่มบางประเภท ร้อยละ 9.6 และการนำเข้าอาหารสดบางประเภท ร้อยละ 1.5 ทำให้การนำเข้าในส่วนของการอาหารและเครื่องดื่มถูกคิดเป็นร้อยละ 11.1 โดยมีการนำเข้าอาหารแปรรูป อาหารสด และเครื่องดื่มเพียงเล็กน้อยเท่านั้น เหตุผลที่ออสเตรเลียมีการนำเข้าอาหารในปริมาณที่น้อยสืบเนื่องมาจากความต้องการของรัฐในการส่งเสริมการบริโภคและการผลิตอาหารภายในประเทศเป็นหลัก โดยจะช่วยให้ประชาชนสามารถเข้าถึงอาหารได้ง่ายมากยิ่งขึ้นและสามารถซื้ออาหารได้ในราคาถูก (ABARES, 2021)

รัฐบาลได้มีการกำหนดยุทธศาสตร์ความมั่นคงทางอาหารระดับชาติ (National Food Security Strategy) โดยมีเป้าหมายหลัก คือ การช่วยให้ประชาชนสามารถเข้าถึงอาหารได้อย่างเพียงพอเพื่อสุขภาพที่ดี และสนับสนุนการผลิตอาหารภายในประเทศเพื่อลดการพึ่งพิงการนำเข้าอาหารจากภายนอก ซึ่งได้มีการจัดตั้งธรรมาภิบาลนโยบายด้านอาหารที่เหมาะสม โดยขับเคลื่อนไปพร้อมกับการปฏิรูปนโยบายและแผนงานด้านอาหารของประเทศ รวมทั้งมีการสนับสนุนธุรกิจเกี่ยวกับอาหารและภาคการเกษตรผ่านทางความช่วยเหลือทางการเงิน เครื่องมือ และโปรแกรมการทำการเกษตรและปศุสัตว์โดยผู้เชี่ยวชาญ เพื่อช่วยให้เกษตรกรและฟาร์มปศุสัตว์สามารถผลิตอาหารได้อย่างมีประสิทธิภาพ (Commission for the Human Future, N.D)

โดยสัดส่วนในปี 2019-2020 การผลิตอาหารภายในประเทศถูกแบ่งออกเป็น 3 ประเภท ได้แก่ ผลิตภัณฑ์ปศุสัตว์ ร้อยละ 51 การประมงและวนผลิตภัณฑ์ ร้อยละ 8 และผลิตภัณฑ์ทางการเกษตร ร้อยละ 41 (ABARES, 2021) แต่จะมีผลิตภัณฑ์ทางการเกษตรบางชนิดเท่านั้นที่มีการนำเข้า เช่น กากถั่วเหลือง โดยเป็นส่วนผสมสำคัญที่นำมาผสมกับเมล็ดธัญพืชของออสเตรเลียเพื่อผลิตอาหารสำหรับสัตว์ปีก (ABARES, 2021)

ซึ่งภาคการเกษตรและระบบชลประทานถือเป็นภาคส่วนการผลิตอาหารภายในประเทศที่สำคัญ เป็นภาคส่วนที่ส่งผลต่อความมั่นคงทางอาหารของออสเตรเลียโดยตรง โดยกรมการเกษตร น้ำ และสิ่งแวดล้อมจะเป็นผู้รับผิดชอบนโยบายและโปรแกรมต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับภาคการเกษตรและระบบชลประทาน ซึ่งนโยบายที่สำคัญได้แก่ นโยบายพัฒนาการแข่งขันทางการเกษตร (The Development of Competitive agricultural Policy) นโยบายห่วงโซ่คุณค่าและการปฏิรูปกฎระเบียบอาหาร (Food Value Chain Policy and Food Regulation Reform) และกรม

ดังกล่าวจะมีหน้าที่ดูแลรับผิดชอบระบบการผลิตอาหารภายในประเทศควบคู่กับหน่วยงานอื่น ๆ (DAWE, n.d.)

ซึ่งภาคการเกษตรถูกคิดเป็นร้อยละ 30 ของมูลค่าผลผลิตทางการเกษตร และมากกว่าร้อยละ 90 มีการใช้น้ำจากระบบชลประทานเพื่อทำการเกษตร และเป็นปัจจัยหนึ่งที่มีส่วนช่วยในการสร้างรายได้ในการส่งออกผลิตภัณฑ์ทางการเกษตรของประเทศ และมีบทบาทสำคัญในการสนับสนุนชุมชนและการจ้างงานทั่วทุกภูมิภาคในออสเตรเลียเพื่อให้ประชาชนมีรายได้และสามารถจ่ายเงินเพื่อเข้าถึงอาหารได้อย่างเพียงพอ โดยเกษตรกรในออสเตรเลียมีการซื้อขายนํ้าจากพื้นที่ชลประทานเพื่อทำการเกษตรกันอย่างแข็งขันในบริเวณลุ่มแม่น้ำเมอร์เรย์ ดาลิง (Murray–Darling Basin) (MDBA, 2021)

โดยลุ่มแม่น้ำเมอร์เรย์ ดาลิงเป็นพื้นที่ชลประทานที่มีความสำคัญต่อชุมชนอุตสาหกรรมการเกษตร ภาคการเกษตร สิ่งแวดล้อม และมีความสำคัญทางนิเวศวิทยาสูงสุดของประเทศ ครอบคลุมพื้นที่ 1 ใน 7 ของแผ่นดินออสเตรเลีย ซึ่งตั้งอยู่ทางตะวันออกเฉียงใต้ และสามารถสร้างผลผลิตทางการเกษตรได้มากถึง 24 พันล้านเหรียญสหรัฐต่อปี (MDBA, 2022) โดยพื้นที่ชลประทานในบริเวณลุ่มแม่น้ำดังกล่าวถือเป็นตลาดซื้อขายน้ำที่มีความก้าวหน้ามากที่สุดในโลก และเป็นตัวแปรสำคัญที่ช่วยจัดการระบบเศรษฐกิจของออสเตรเลีย (ABARES, 2021)

จากที่กล่าวมาข้างต้นถึงแนวการพัฒนาความมั่นคงทางอาหารผ่านการผลิตอาหารภายในประเทศเป็นหลัก นับเป็นหนึ่งในแนวทางการพัฒนาที่ช่วยสร้างความมั่นคงทางอาหารให้กับออสเตรเลีย จึงอาจกล่าวได้ว่าเป็นแนวทางหลักที่ทำให้ออสเตรเลียประสบความสำเร็จในการจัดการความมั่นคงทางอาหารภายในประเทศ

2.การพัฒนาความมั่นคงทางอาหารผ่านการค้าระหว่างประเทศและ กิจกรรมทางเศรษฐกิจ

การค้าระหว่างประเทศและกิจกรรมทางเศรษฐกิจมีความสำคัญต่อความมั่นคงทางอาหารของออสเตรเลียเป็นอย่างมาก ออสเตรเลียทำการค้าระหว่างประเทศด้วยวัตถุประสงค์เพื่อลดราคาอาหารที่จำเป็นต้องมีการนำเข้าเพื่อให้ประชาชนสามารถซื้อได้ในราคาที่ถูกลง โดยนับเป็นหนึ่งในการจัดการความมั่นคงทางอาหารของรัฐบาล โดยรัฐบาลได้เข้าไปมีส่วนร่วมในตลาดเกษตรทั่วโลก ซึ่งการมีบทบาทดังกล่าวจะช่วยลดความผันผวนของราคาอาหารและโอกาสที่ราคาอาหารอาจเพิ่มสูงขึ้นโดยเฉพาะในช่วงที่เกิดภัยแล้งหรือช่วงอื่น ๆ ที่การผลิตอาหารภายในประเทศอยู่ในระดับต่ำเพื่อป้องกันความไม่มั่นคงทางอาหารภายในประเทศ โดยทำการค้าในลักษณะของการแลกเปลี่ยนผลผลิต แบ่งปันผลผลิต และทำการส่งออกผลผลิตทางการเกษตรและอาหารระหว่างประเทศคู่ค้าเพื่อให้ราคาอาหารและอุปทานมีเสถียรภาพมากขึ้น (Anderson, 2014)

รัฐบาลได้กำหนดนโยบายการแข่งขันระดับชาติและปฏิรูปการแข่งขันระดับชาติ (Australia's national competition policy and pro-competitive reforms) เพื่อสนับสนุนภาคการเกษตรอย่างต่อเนื่องด้วยการลงทุนในความสามารถของภาคการเกษตร เช่น การวิจัยและพัฒนา การสนับสนุนเครื่องมือ การเงิน และแก้ไขเงื่อนไขทางภาษีของผลผลิตทางการเกษตรให้มีความราบรื่น เพื่อวัตถุประสงค์ในการช่วยเหลือและสนับสนุนเกษตรกร และเพื่อผลักดันการส่งออกผลผลิตทางการเกษตรไปตลาดต่างประเทศที่สำคัญ ซึ่งการกำหนดนโยบายและปฏิรูปดังกล่าวมีความสอดคล้องกับพันธกรณีของออสเตรเลียที่มีต่อองค์การการค้าโลกร่วมด้วย โดยการดำเนินนโยบาย

ดังกล่าวจะเพิ่มการมีส่วนร่วมและบทบาทของออสเตรเลียในตลาดโลก (ABARES, 2021)

ออสเตรเลียมีการส่งออกผลผลิตทางการเกษตรและอาหารกับประเทศคู่ค้าได้ตรงตามฤดูกาลมากถึงร้อยละ 70 ในปี 2018-2019 ซึ่งการส่งออกดังกล่าวมีมูลค่ามากกว่า 48 พันล้านเหรียญสหรัฐ คิดเป็นร้อยละ 13 ของรายได้จากการส่งออกสินค้าโดยรวมของออสเตรเลีย (ABARES, 2021) โดยสัดส่วนการส่งออกผลผลิตทางการเกษตรและอาหารจะมีความแตกต่างกันออกไปตามภาคการเกษตรต่าง ๆ ได้แก่ น้ำตาล ร้อยละ 86 เนื้อวัว ร้อยละ 75 ข้าว ร้อยละ 74 เนื้อแกะ ร้อยละ 73 เมล็ดธัญพืชสำหรับทำอาหารสัตว์ ร้อยละ 72 ข้าวสาลี ร้อยละ 71 ผลิตภัณฑ์นม ร้อยละ 40 ผลไม้และถั่ว ร้อยละ 31 เนื้อหมูและเนื้อไก่ ร้อยละ 5 ในปี 2018-2019 สำหรับปี 2019-2021 สัดส่วนการส่งออกผลผลิตทางการเกษตรและอาหารทั่วโลกโดยรวมของออสเตรเลียอยู่ที่ร้อยละ 86 (ABARES, 2021) และมูลค่ารวมของการส่งออกผลผลิตทางการเกษตรและอาหารในปี 2021 มีมูลค่ารวมอยู่ที่ 73 พันล้านเหรียญสหรัฐ (AWE, 2021)

การพัฒนาความมั่นคงทางอาหารผ่านการค้าระหว่างประเทศและกิจกรรมทางเศรษฐกิจจะช่วยปรับปรุงเสถียรภาพและช่วยสร้างความยืดหยุ่นทางสังคมในการเข้าถึงอาหารของประชากร เนื่องจากการส่งออกผลผลิตทางการเกษตรและอาหารของออสเตรเลีย คือ การที่ภาครัฐซื้อผลผลิตทางการเกษตรจากกลุ่มเกษตรกรทั่วทั้งประเทศโดยตรง ซึ่งเป็นการเพิ่มรายได้แก่ประชากรทำให้สามารถเข้าถึงอาหารได้อย่างเพียงพอผ่านรายได้ของตนเอง และสามารถซื้ออาหารที่มีการนำเข้าได้ในราคาถูก แสดงให้เห็นถึงความมั่นคงทางอาหารของประชากรในแง่ของการเข้าถึงอาหารและการมีเสถียรภาพทางอาหารตามความหมายของความมั่นคงทางอาหารที่สหประชาชาติได้กล่าวไว้ และในขณะเดียวกันการส่งออกผลผลิตทางการเกษตรก็เป็นการเพิ่มรายได้เข้า

สู่ประเทศและก่อให้เกิดเงินหมุนเวียนจำนวนมากเพื่อนำมาพัฒนาภาคการเกษตรและระบบผลิตอาหารภายในประเทศต่อไป ซึ่งผลผลิตที่ทำการส่งออกก็เป็นผลผลิตส่วนเกินที่ได้มาจากการผลิตอาหารภายในประเทศเป็นหลัก จึงอาจกล่าวได้ว่าเป็นการจัดการความมั่นคงทางอาหารของออสเตรเลียที่ประสบความสำเร็จรูปแบบหนึ่ง

3. การพัฒนาความมั่นคงทางอาหารผ่านห่วงโซ่อุปทานและแรงงานข้ามชาติ

ภาคการเกษตรของออสเตรเลียเป็นภาคส่วนที่จำเป็นต้องพึ่งพาสถาปัตยกรรมต่างประเทศและห่วงโซ่อุปทานสำหรับปัจจัยผลิตทางการเกษตรที่หลากหลาย เนื่องจากภาคส่วนดังกล่าวเป็นภาคส่วนที่มีความสำคัญต่อระบบการผลิตอาหารภายในประเทศ และยังก่อให้เกิดเงินหมุนเวียนภายในประเทศอันเนื่องมาจากการส่งออกผลผลิตทางการเกษตรเพื่อนำมาพัฒนาระบบการผลิตอาหารภายในประเทศต่อไป (ABARES, 2021)

โดยการพัฒนาความมั่นคงทางอาหารผ่านห่วงโซ่อุปทานและแรงงานข้ามชาติของออสเตรเลียให้ความสำคัญกับ 2 ประการ ได้แก่ การให้ความสำคัญต่อระบบการจัดส่งสินค้า สิ่งของ และทรัพยากร (Logistics) ทั้งในประเทศและต่างประเทศเพื่อตอบสนองต่อห่วงโซ่อุปทาน ซึ่งการขนส่งสินค้าทางการเกษตรภายในประเทศและต่างประเทศเป็นบริการสนับสนุนการขนส่งจากภาครัฐ เช่น การขนส่งผ่านทางรถยนต์ การขนส่งผ่านทางรถไฟ และการขนส่งผ่านเครื่องบิน (ABARES, 2021) โดยภาครัฐได้มีการสนับสนุนและอำนวยความสะดวกต่อเกษตรกรด้วยการขนส่งผลผลิตทางการเกษตรรวมถึงผลผลิตจากฟาร์มปศุสัตว์ไปยังโรงงานแปรรูปและร้านค้าปลีก และทำการส่งออกไปยังต่างประเทศให้เกษตรกรโดยตรง ซึ่งการส่งออกไปยังต่างประเทศจะกระทำการผ่านกลไกความช่วยเหลือด้านการขนส่งสินค้าระหว่างประเทศ (The International

Freight Assistance Mechanism) เพื่ออำนวยความสะดวกในการขนส่งสินค้าไปยังตลาดต่างประเทศที่สำคัญและเพื่อรักษาความสมดุลของห่วงโซ่อุปทานของภาคการเกษตร (ATIC, 2021) และการให้ความสำคัญต่อการสนับสนุนภาคส่วนแรงงาน โดยภาคส่วนแรงงานเป็นภาคส่วนที่ช่วยให้อุตสาหกรรมการเกษตรของออสเตรเลียประสบความสำเร็จ และยังคงเป็นภาคส่วนที่มีการใช้แรงงานอย่างต่อเนื่องตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน (ABARES, 2021)

การจัดการความมั่นคงทางอาหารของรัฐบาลออสเตรเลียผ่านแนวทางดังกล่าวค่อนข้างมีความรัดกุมเพื่อไม่ให้เกิดผลกระทบต่อการส่งออกไปยังตลาดต่างประเทศและประเทศคู่ค้าที่สำคัญ โดยอาจนำมาซึ่งผลกระทบต่อห่วงโซ่อุปทาน เช่น เหตุการณ์การแพร่ระบาดของไวรัส Covid-19 ส่งผลให้การขนส่งผ่านทางเครื่องบินหยุดชะงักและเกินอุปทานไปมาก นำมาซึ่งต้นทุนที่เพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็ว โดยจากเหตุการณ์ดังกล่าวทางรัฐบาลได้ออกมาช่วยเหลือเกษตรกรและภาคอาหารทะเลด้วยการประกาศให้ความช่วยเหลือทางการเงินเพื่อให้ผลผลิตทางการเกษตรและอาหารทะเลสามารถเข้าถึงตลาดต่างประเทศที่สำคัญได้ในช่วงวิกฤติการระบาด (ABARES, 2021)

จากที่กล่าวมาข้างต้นแสดงให้เห็นว่าแนวทางการพัฒนาความมั่นคงทางอาหารผ่านห่วงโซ่อุปทานและแรงงานข้ามชาติสามารถสร้างความมั่นคงทางอาหารในออสเตรเลียได้ในมิติของการก่อให้เกิดเงินหมุนเวียนภายในประเทศเพื่อพัฒนาระบบการผลิตอาหารภายในประเทศได้อย่างต่อเนื่อง จึงอาจกล่าวได้ว่าเป็นรูปแบบหนึ่งในการจัดการความมั่นคงทางอาหารภายในประเทศของรัฐบาล เนื่องจากรัฐบาลสามารถตอบสนองต่อความต้องการขายผลผลิตทางการเกษตรของกลุ่มเกษตรกรได้ โดยการซื้อผลผลิตทางการเกษตรจากเกษตรกรโดยตรงเพื่อส่งออกไปยังตลาดต่างประเทศ และ

ด้วยการสนับสนุนระบบการขนส่งและแรงงานข้ามชาติเพื่อให้สามารถผลิตผลผลิตทางการเกษตรและส่งออกได้ทันความต้องการขายของภาครัฐและเกษตรกรควบคู่กัน ทำให้ภาคการเกษตรมีการพัฒนาและเติบโตในมิติทางเศรษฐกิจมากขึ้น

4. การพัฒนาความมั่นคงทางอาหารผ่านความร่วมมือเพื่อการฟื้นฟูการพัฒนาการเกษตร

ตลาดสำหรับภาคการเกษตรและตลาดการค้าอาหารทั่วโลกยังคงมีความยืดหยุ่นแม้อยู่ภายใต้สถานการณ์ของการแพร่ระบาดไวรัส Covid-19 และการเปลี่ยนแปลงทางสภาพภูมิอากาศ โดยรัฐบาลยังคงให้ความสำคัญกับภาคการเกษตร ซึ่งเป็นแหล่งสำคัญของการสร้างความมั่นคงทางอาหารภายในประเทศ การเติบโตทางเศรษฐกิจและการสร้างรายได้ให้กับพื้นที่ชนบทในออสเตรเลีย โดยรัฐบาลได้มีการพัฒนาโปรแกรมทางการเกษตรโดยผู้เชี่ยวชาญเพื่อช่วยเหลือพื้นที่ชนบทให้สามารถผลิตผลผลิตทางการเกษตรได้ดียิ่งขึ้นท่ามกลางสถานการณ์และวิกฤติต่าง ๆ ประกอบไปด้วยการสนับสนุน 3 ประการ ได้แก่ การสนับสนุนนวัตกรรม เทคโนโลยี และแนวทางการจัดการที่ทันสมัยเพื่อช่วยเหลือเกษตรกร การปรับโครงสร้างและเปลี่ยนทรัพยากรในภาคการเกษตรให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้นเพื่อช่วยเหลือเกษตรกร และการสนับสนุนฟาร์มของเกษตรกรที่ได้รับผลกระทบจากภัยแล้ง (Misha, 2018)

นอกจากนี้ทางรัฐบาลออสเตรเลียมีการสนับสนุนทุกแนวทางที่ครอบคลุมด้านการเกษตร ความมั่นคงทางอาหาร และการประมงเพื่อช่วยเหลือประชากรที่ยากจนและเสริมสร้างรากฐานของอุตสาหกรรมเกษตรผ่านการปรับปรุงผลผลิตทางการเกษตร การเปิดตลาดการค้าเสรี นโยบายทางเศรษฐกิจ ภาคการเกษตรที่มุ่งเน้นไปที่การขยายตลาด หลักธรรมาภิบาล และโครงสร้างพื้นฐานเพื่อสนับสนุนการ

ลงทุนของภาคเอกชนร่วมด้วย (DFAT, 2020-2021) ผ่านยุทธศาสตร์ความมั่นคงทางอาหารระดับชาติ (National Food Security Strategy)

จากที่กล่าวมาข้างต้นแสดงให้เห็นว่าแนวทางการพัฒนาความมั่นคงทางอาหารผ่านความร่วมมือเพื่อการฟื้นฟูการพัฒนาการเกษตรเป็นหนึ่งในรูปแบบการจัดการความมั่นคงทางอาหารภายในประเทศของรัฐบาล เนื่องจากภาคการเกษตรได้รับการสนับสนุนอย่างเต็มที่จากภาครัฐตั้งที่ได้กล่าวไปข้างต้น ทำให้เกษตรกรสามารถผลิตผลผลิตทางการเกษตรได้อย่างมีประสิทธิภาพ นำไปสู่ความมั่นคงทางอาหารโดยรวมของประเทศที่ต้องพึ่งพาภาคการเกษตรเป็นสำคัญ และประชากรในพื้นที่ชนบทยังสามารถเข้าถึงอาหารผ่านรายได้ที่เพิ่มมากขึ้นจากผลผลิตทางการเกษตรของตนเอง

5. การพัฒนาความมั่นคงทางอาหารผ่านความร่วมมือระหว่างภาครัฐและกลุ่มผลประโยชน์

ภาคการเกษตรของออสเตรเลียเป็นภาคส่วนหลักในการผลิตอาหารภายในประเทศ โดยประกอบไปด้วยสมาคมอุตสาหกรรมการเกษตรมากมาย โดยสมาคมต่าง ๆ ล้วนมีความสำคัญเป็นอย่างมากสำหรับภาคการเกษตรของออสเตรเลีย และยังมีอิทธิพลต่อการกำหนดนโยบายของรัฐบาลอีกด้วย โดยสมาคมอุตสาหกรรมการเกษตรเป็นภาคส่วนที่เข้ามามีส่วนร่วมในการช่วยภาครัฐควบคุมและดูแลการดำเนินธุรกิจเกี่ยวกับการเกษตร ซึ่งสมาคมอุตสาหกรรมการเกษตรจะถูกแบ่งเป็นออกเป็นภาคส่วนต่าง ๆ ได้แก่ ภาคเกษตรกรรมทั่วไป ภาคอุตสาหกรรมปศุสัตว์ ภาคพืชสวน กลุ่มอุตสาหกรรมระดับภูมิภาค และภาคการปลูกพืช โดยในแต่ละภาคส่วนจะมีการดำเนินงานที่ครอบคลุมทุกด้านเกี่ยวกับการเกษตรในภาคส่วนนั้น ๆ และรวมไปถึงด้านอื่น ๆ ที่มีความเชื่อมโยงกับการเกษตร (Queensland Government, 2020)

ภาคเกษตรกรรมทั่วไปเป็นภาคส่วนที่ดำเนินงานเกี่ยวกับการเกษตรทั่วไปประกอบไปด้วย 8 องค์กรที่สำคัญ โดยภาคส่วนดังกล่าวจะเน้นไปที่การให้ความสำคัญกับเกษตรกรเป็นหลักและให้ความสำคัญกับการทำเกษตรในพื้นที่ชนบททั่วทั้งออสเตรเลีย จากที่กล่าวมาทำให้ภาคส่วนดังกล่าวเป็นภาคส่วนที่มีความใกล้ชิดกับกลุ่มเกษตรกรเป็นอย่างมาก ภาคเกษตรกรรมทั่วไปเป็นภาคส่วนที่สนับสนุนการพัฒนาและการเติบโตของตลาดเกษตรกรทั่วประเทศ นอกจากนี้ยังให้ความสำคัญกับบทบาทของผู้หญิงในวงการเกษตรของออสเตรเลียร่วมด้วย โดยองค์กรที่มีอิทธิพลต่อการเกษตรของออสเตรเลียมากที่สุด คือ สหพันธ์เกษตรกรแห่งชาติ (NFF) เป็นองค์กรที่ไม่แสวงหาผลกำไรและอยู่ในฐานะของตัวแทนเกษตรกรและภาคการเกษตรในออสเตรเลีย (Queensland Government, 2020)

สหพันธ์เกษตรกรแห่งชาติเป็นองค์กรที่มีอิทธิพลต่อการกำหนดนโยบายรัฐที่สำคัญจำนวนมากในออสเตรเลีย เช่น นโยบายเกี่ยวกับธุรกิจฟาร์ม ผลผลิตทางการเกษตร และการจัดการทรัพยากรธรรมชาติ นโยบายในการกำหนดกลยุทธ์เพื่อกำหนดทิศทางการเกษตรของออสเตรเลียในอนาคต (NFF, 2018) การดำเนินงานขององค์กรดังกล่าวทำให้ภาคการเกษตรของออสเตรเลียมีการพัฒนาและเติบโตในระดับที่สูง และนำไปสู่ความมั่นคงทางอาหารให้แก่เกษตรกรและประชาชนโดยทั่วไป (Queensland Government, 2020)

ภาคอุตสาหกรรมปศุสัตว์ประกอบไปด้วย 22 องค์กร โดยให้ความสำคัญกับผู้ผลิตเนื้อวัว เนื้อแกะ เนื้อหมู และสัตว์ปีก รวมไปถึงมีส่วนสำคัญในการสนับสนุนการพัฒนาสินค้าเกษตรเพื่อให้เกษตรกรสามารถสามารถแข่งขันในตลาดเกษตรได้ทั้งในประเทศและต่างประเทศ นอกจากนี้ยังให้ความสำคัญกับอุตสาหกรรมเนื้อไก่และอุตสาหกรรมโคนม ซึ่งเป็นหนึ่งในอุตสาหกรรมสำคัญของออสเตรเลีย และยังมีการ

ดำเนินการที่ให้ความสำคัญในอุตสาหกรรมอื่น ๆ อีก เช่น อุตสาหกรรมขนสัตว์ อุตสาหกรรมเนื้อแกะ อุตสาหกรรมเนื้อหมู และอุตสาหกรรมผลิตไข่ไก่ โดยองค์กรที่มีอิทธิพลต่อภาคอุตสาหกรรมปศุสัตว์ของออสเตรเลียมากที่สุด คือ สมาคมปศุสัตว์และตัวแทนอสังหาริมทรัพย์ออสเตรเลีย (ALPA) เป็นหน่วยงานอุตสาหกรรมแห่งชาติปศุสัตว์และตัวแทนอสังหาริมทรัพย์ที่เป็นตัวแทนของหน่วยงานมากกว่า 1,200 แห่งในออสเตรเลีย ซึ่งเป็นองค์กรที่มีส่วนสำคัญในการพัฒนากฎหมายในอุตสาหกรรมปศุสัตว์ของออสเตรเลีย (Queensland Government, 2020)

ภาคพืชสวนเป็นภาคส่วนที่ประกอบไปด้วย 22 องค์กร ซึ่งการดำเนินงานหลักจะเน้นให้ความสำคัญกับผลผลิตทางการเกษตรอย่างผักและผลไม้ โดยอุตสาหกรรมผักและผลไม้ที่มีความสำคัญของออสเตรเลีย ได้แก่ อุตสาหกรรมการปลูกแอปเปิลและลูกแพร์ซึ่งเป็นผลไม้เชิงพาณิชย์ที่สำคัญ อุตสาหกรรมหน่อไม้ฝรั่ง อุตสาหกรรมแมคคาเดเมีย อุตสาหกรรมถั่ว อุตสาหกรรมการทำเรือเฉพาะจำของเกษตรกร และอุตสาหกรรมสตอเบอรี่ โดยองค์กรที่มีอิทธิพลต่อภาคพืชสวนของออสเตรเลียมากที่สุด คือ Summer fruit Australia โดยเป็นองค์กรอุตสาหกรรมในระดับชาติและระดับนานาชาติที่ได้รับการยอมรับจากรัฐบาลออสเตรเลียว่าเป็นหน่วยงานอุตสาหกรรมสูงสุดสำหรับเกษตรกรในการเพาะปลูกพืชสวน โดยเป็นองค์กรที่มีความใกล้ชิดกับเกษตรกรและรัฐบาลเป็นอย่างมาก ทำให้องค์กรดังกล่าวมีอิทธิพลในการร่วมอภิปรายกำหนดนโยบายสำคัญ ๆ ของภาครัฐ (SAL, 2021)

ภาคการปลูกพืชประกอบไปด้วย 8 องค์กร โดยการทำงานของภาคส่วนดังกล่าวนี้จะเน้นไปที่การผลิตน้ำตาล อ้อย และผ้าฝ้าย เป็นสำคัญ นอกจากนี้ยังเป็นภาคส่วนที่มีการสนับสนุนการพัฒนาอย่างครอบคลุมสำหรับการผลิตน้ำตาล อ้อย และผ้าฝ้ายต่อเกษตรกร (Queensland Government, 2020)

จากที่กล่าวมาทั้งหมดจะเห็นได้ว่าออสเตรเลียมีการพัฒนาความมั่นคงทางอาหารผ่านการร่วมมือร่วมกับกลุ่มผลประโยชน์ทางการเกษตรมากมาย โดยกลุ่มผลประโยชน์จาก 4 ภาคส่วน ได้แก่ ภาคเกษตรกรรมทั่วไป ภาคอุตสาหกรรมปศุสัตว์ ภาคพืชสวน และภาคการปลูกพืช แสดงให้เห็นอย่างชัดเจนถึงการมีบทบาทและอิทธิพลในการควบคุมและดำเนินกิจกรรมเกี่ยวกับการเกษตรทั่วทั้งออสเตรเลีย รวมไปถึงมีบทบาทในการกำหนดนโยบายสำคัญ ๆ ร่วมกันกับรัฐบาลออสเตรเลียเพื่อจัดการความมั่นคงทางอาหารควบคู่ไปกับภาครัฐ ทำให้ภาคการเกษตรของออสเตรเลียมีการเติบโตและพัฒนาอย่างไม่หยุดยั้ง ซึ่งกลุ่มผลประโยชน์ทางการเกษตรนับเป็นตัวแสดงที่ไม่ใช่รัฐตัวแสดงหนึ่งซึ่งช่วยสร้างความมั่นคงทางอาหารของออสเตรเลียได้อย่างเป็นรูปธรรม

6. การพัฒนาความมั่นคงทางอาหารผ่านโครงการพัฒนาการเกษตรและโครงการความมั่นคงทางอาหารผ่านความร่วมมือทั้งในระดับโลก ระดับภูมิภาค และระดับทวีป

รัฐบาลออสเตรเลียมีการจัดการความมั่นคงทางอาหารภายในประเทศผ่านการผสมผสานระหว่างโครงการต่าง ๆ ในระดับโลก ระดับภูมิภาค และระดับทวีป และยังสนับสนุนเสถียรภาพและการฟื้นตัวทางเศรษฐกิจด้วยการลงทุนในภาคการเกษตรและความมั่นคงทางอาหารผ่านโครงการต่าง ๆ ร่วมด้วย โดยโครงการพัฒนาการเกษตรและความมั่นคงทางอาหารมีดังนี้

6.1 โครงการความมั่นคงทางอาหารแปซิฟิก (Pacific Food Security Initiative)

ในภูมิภาคแปซิฟิกประชากรส่วนใหญ่อาศัยอยู่ในพื้นที่ชนบทและมีการพึ่งพาการทำฟาร์มและการประมงเป็นแหล่งยังชีพและสร้างรายได้หลัก ในขณะเดียวกัน

ประเทศที่เป็นหมู่เกาะในภูมิภาคเอเชียแปซิฟิกก็มีการพึ่งพาการทำฟาร์มและการประมงเป็นหลักยังชีพและสร้างรายได้หลักเช่นเดียวกัน โดยโครงการดังกล่าวนี้เป็น การดำเนินการร่วมกันระหว่างรัฐบาล ภาคเอกชน องค์กรไม่แสวงหาผลกำไร และ องค์กรชุมชนอื่น ๆ ตลอดจนองค์กรระดับภูมิภาคเพื่อเพิ่มความพร้อมและ ความสามารถในการซื้ออาหารที่มีคุณค่าทางโภชนาการแก่ประชากรที่อาศัยอยู่ในพื้นที่ ชนบท โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อสร้างสุขภาพและความเป็นอยู่ที่ดีในระยะยาว ระบบ อาหารในภูมิภาคเอเชียแปซิฟิกสามารถสร้างรายได้และการจ้างงานในท้องถิ่นได้อย่างมี นัยสำคัญเพื่อเพิ่มโอกาสทางเศรษฐกิจให้กับชุมชนในพื้นที่ชนบทร่วมด้วย (DFAT, 2021)

6.2 โครงการพัฒนาการเกษตรและความมั่นคงทางอาหารระดับโลก (Global Agricultural Development and Food Security Program)

ออสเตรเลียเป็นผู้สนับสนุนหลักต่อโครงการพัฒนาการเกษตรและความมั่นคงทางอาหารระดับโลก (GAFSP) อย่างต่อเนื่อง โดยมีการมอบเงินสนับสนุนช่วยเหลือเป็น จำนวนเงิน 10 ล้านเหรียญ เมื่อปี 2020 โดยโครงการ GAFSP เป็นโครงการที่มีการ ดำเนินการด้วยกลไกพหุภาคี ซึ่งเกิดขึ้นจากกระบวนการของกลุ่ม G8 และกลุ่ม G20 เพื่อส่งเสริมการลงทุนด้านการเกษตรและความมั่นคงทางอาหาร โดยเป้าหมายหลักของ โครงการ คือ การให้เงินช่วยเหลือแก่ประเทศที่มีรายได้ต่ำเพื่อช่วยให้ประเทศเหล่านี้ สามารถดำเนินการตามยุทธศาสตร์ระดับชาติของตนเองเพื่อเพิ่มผลผลิตทางการเกษตร และสามารถเชื่อมโยงเข้ากับตลาดโลกเพื่อปรับปรุงรูปแบบการดำเนินชีวิตในพื้นที่ ชนบทร่วมด้วย (DFAT, 2021)

โดยมีการจัดสรรงบประมาณเกือบ 1.7 พันล้านเหรียญสหรัฐตั้งแต่ปี 2010 จนถึงปัจจุบัน โดยสามารถช่วยเหลือเกษตรกรได้มากถึง 13 ล้านคนในบางประเทศที่

ยากจน เช่น ตีมอร์เลสเต กัมพูชา เมียนมาร์ ตูวาลู และคิริ ซึ่งเป้าหมายล่าสุดของโครงการ GAFSP คือ การระดมทุนเพื่อช่วยเหลือประเทศที่เปราะบาง โดยในปัจจุบันมีการระดมทุนมากถึง 300 ล้านดอลลาร์สหรัฐ เพื่อช่วยเหลือประเทศกำลังพัฒนาให้สามารถฟื้นตัวได้ภายใต้สถานการณ์การแพร่ระบาดของไวรัส Covid-19 (DFAT, 2021)

6.3 โครงการ AgResults

ในปี 2010 กลุ่มประเทศ G20 ได้แก่ ออสเตรเลีย สหราชอาณาจักร และสหรัฐอเมริกา ดำเนินการร่วมกับมูลนิธิ Bill and Melinda Gates Foundation เพื่อก่อตั้งโครงการ AgResults ซึ่งเป็นโครงการในรูปแบบพหุภาคี มีเป้าหมายเพื่อกระตุ้นให้เกิดการลงทุนระหว่างภาคเอกชน เช่น การส่งเสริมนวัตกรรมใหม่ทางการเกษตร สำหรับเกษตรกรรายย่อยในวงกว้างมากขึ้น และสนับสนุนการนำเทคโนโลยีและแนวทางการปฏิบัติทางการเกษตรที่เป็นประโยชน์มาดำเนินการปฏิบัติ (DFAT, 2021)

โดยการดำเนินงานประกอบไปด้วยการเพาะปลูกพืชทางการเกษตรที่ให้ผลผลิตทางการเกษตรที่สูงเพื่อสร้างกำไรให้แก่เกษตรกรรายย่อย รวมถึงนำแนวทางการปฏิบัติเพื่อลดก๊าซเรือนกระจกผ่านการปรับปรุงการจัดการฟาร์ม และแนวทางการพัฒนาวัคซีนใหม่สำหรับโรคปศุสัตว์ด้วยการสนับสนุนการขยายตัวของภาคเอกชนในประเทศกำลังพัฒนา และฟื้นฟูภาคการเกษตรของเกษตรกรรายย่อยภายใต้สถานการณ์การแพร่ระบาดของไวรัส Covid-19 (DFAT, 2021)

2.6.4 การขยายความร่วมมือในเอเชียกับ World Economic Forum (Grow Asia Partnership with the World Economic Forum (WEF))

ออสเตรเลียได้ทำการลงทุนในความร่วมมือ ‘Grow Asia’ กับ ‘World Economic Forum (WEF)’ เพื่อเสริมสร้างการพัฒนาการเกษตรที่ยั่งยืนและครอบคลุม

ความมั่นคงทางอาหารในอาเซียน (ASEAN) ร่วมด้วย โดยได้มีการปรับปรุงการพัฒนาการเกษตรที่มีความครอบคลุมและรับผิดชอบต่อสิ่งแวดล้อมมากขึ้น ซึ่งทางออสเตรเลียได้ให้การสนับสนุนการลงทุนของภาคเอกชนและความร่วมมือในภูมิภาคเสมอมา เพื่อพัฒนาการเกษตรในภูมิภาคให้มีความยั่งยืน (DFAT, 2021)

โดยโครงการดังกล่าวได้สร้างประโยชน์ทั้งทางตรงและทางอ้อมแก่ออสเตรเลียในด้านความมั่นคงทางอาหาร โดยได้มีการกำหนดนโยบายและกรอบความร่วมมือเพื่อนำมาใช้ให้เกิดผลลัพธ์อย่างเป็นรูปธรรมเพื่อให้เข้าถึงเกษตรกรรายย่อยได้มากขึ้น และท่ามกลางสถานการณ์ Covid-19 ทางโครงการก็ได้ดำเนินการช่วยเหลือเกษตรกรรายย่อยในส่วนของ การขนส่งผลผลิตทางการเกษตร การเข้าถึงอาหาร และให้ความช่วยเหลือในการปรับปรุงสภาพแวดล้อมในพื้นที่ชนบท (DFAT, 2021)

จึงอาจกล่าวได้ว่าแนวทางการพัฒนาความมั่นคงทางอาหารผ่านโครงการพัฒนาการเกษตรและโครงการความมั่นคงทางอาหารผ่านความร่วมมือทั้งในระดับโลก ระดับภูมิภาค และระดับทวีปาคี เป็นหนึ่งในรูปแบบการจัดการความมั่นคงทางอาหารของรัฐบาลออสเตรเลียภายในประเทศผ่านโครงการต่าง ๆ เพื่อพัฒนาและจัดการความมั่นคงทางอาหารภายในประเทศไม่ใช่เพียงแค่สนับสนุนความมั่นคงทางอาหารภายนอกเท่านั้น

แนวโน้มในอนาคตต่อการจัดการความมั่นคงทางอาหารของประเทศออสเตรเลีย

1. ปัญหาที่อาจเกิดขึ้นในอนาคตและส่งผลต่อความมั่นคงทางอาหารของประเทศออสเตรเลีย

ในอีกไม่กี่ศตวรรษข้างหน้าจะเกิดการเปลี่ยนแปลงทางสภาพภูมิอากาศที่เลวร้ายมากขึ้น (Climate Crisis) โดยมีแนวโน้มของระดับความรุนแรงเพิ่มขึ้นทุกปี ซึ่ง

เป็นปัญหาที่ส่งผลกระทบโดยตรงต่อความมั่นคงทางอาหารของออสเตรเลีย นอกจากนี้ยังส่งผลให้เกิดความเปราะบางทางการเงิน กิจกรรมทางเศรษฐกิจ การเมือง สภาพสังคม และห่วงโซ่อุปทาน และปัญหาดังกล่าวจะส่งผลให้เกิดการหยุดชะงักของกิจกรรมทางการเกษตร ซึ่งเป็นภาคส่วนการผลิตอาหารภายในประเทศที่สำคัญที่สุด หากภาคการเกษตรได้รับความเสียหายจะส่งผลกระทบต่อระบบการผลิตอาหารภายในประเทศ ซึ่งออสเตรเลียเป็นประเทศที่มีการจัดการความมั่นคงทางอาหารผ่านการผลิตอาหารภายในประเทศเป็นหลัก จากปัญหาดังกล่าวอาจทำให้ภาคการเกษตรต้องเผชิญกับผลกระทบด้านสิ่งแวดล้อม และระบบนิเวศทางการเกษตรที่ส่งผลต่อการเพาะปลูก (Barnes, 2019) โดยอาจนำมาซึ่งความไม่มั่นคงต่อระบบการผลิตอาหารภายในประเทศได้

และปัญหาต่อมาที่อาจเกิดขึ้นในอนาคต คือ ปัญหาความหิวโหยที่รุนแรงมากขึ้น อาจด้วยการเปลี่ยนแปลงทางสภาพภูมิอากาศ ปัญหาทางเศรษฐกิจและสังคมที่ส่งผลกระทบต่อประชากรในออสเตรเลียบางส่วน โดยกลุ่มประชากรที่คาดว่าจะได้รับผลกระทบจากปัญหาดังกล่าว ได้แก่ คนว่างงาน คนไร้บ้าน ผู้ที่มีรายได้น้อย ครอบครัวเลี้ยงเดี่ยว ชนพื้นเมือง คนหนุ่มสาว ซึ่งออสเตรเลียมีประชากรที่เผชิญกับปัญหาความหิวโหยประมาณ 3.6 ล้านคน คิดเป็นร้อยละ 15 ในปี 2017 อย่างน้อยหนึ่งครั้งใน 1 ปี และปัญหาดังกล่าวยังแสดงให้เห็นถึงความไม่มั่นคงทางอาหารของประชากรร่วมด้วย ถึงแม้จะเป็นส่วนน้อยก็ตาม (McCrindle, 2017)

2. การเตรียมความพร้อมของรัฐบาลออสเตรเลียต่อการจัดการความมั่นคงทางอาหารในอนาคต

รัฐบาลออสเตรเลียได้มีการเตรียมพัฒนานโยบายเพื่อเชื่อมโยงความมั่นคงทางอาหารและการเปลี่ยนแปลงทางสภาพภูมิอากาศ ภัยพิบัติ รวมถึงการเปลี่ยนแปลง

ทางเศรษฐกิจที่อาจเกิดขึ้นในอนาคต โดยมีการกำหนดกรอบนโยบายสำหรับการวางแผนเพื่อเตรียมรับมือกับปัญหาขึ้นมาเพื่อให้สอดคล้องกับ 6 รัฐในออสเตรเลีย โดยจุดมุ่งหมายในภาพรวมของกรอบนโยบายดังกล่าว คือ การสร้างความยืดหยุ่นและการวางแผนล่วงหน้าเพื่อลดผลกระทบจากปัญหาที่อาจเกิดขึ้น ซึ่งนโยบายดังกล่าวจะให้ความสำคัญกับภาคการเกษตร ทรัพยากรน้ำ ระบบนิเวศ และสุขภาพของประชากร (Millen, 2018)

โดยตลอดระยะเวลาที่ผ่านมาคณะผู้เชี่ยวชาญด้านวิทยาศาสตร์ของสถาบันวิจัยระบบอาหารแห่งอนาคตของออสเตรเลียได้ทำการวิจัยเกี่ยวกับระบบการผลิตอาหาร ห่วงโซ่อุปทาน ระบบการขนส่ง และนวัตกรรมที่เกี่ยวข้องกับภาคการเกษตรเพื่อสนับสนุนอุตสาหกรรมอาหารผ่านภาคการเกษตรและเตรียมรับมือต่อปัญหาที่อาจเกิดขึ้น จากที่กล่าวมานั้นจะเป็นการพัฒนาเพื่อต่อยอดแนวทางการพัฒนาความมั่นคงทางอาหารที่มีอยู่เดิมร่วมด้วย (Barnes, 2019)

นอกจากนี้ทางรัฐบาลออสเตรเลียยังได้มีการพัฒนาโครงการนำร่องครัวชุมชนเกี่ยวกับการปรับปรุงความมั่นคงทางอาหารในท้องถิ่นเพื่อให้ประชากรในกลุ่มเสี่ยงสามารถเข้าถึงอาหารได้มากขึ้น ซึ่งโครงการนำร่องดังกล่าวดำเนินการมาตั้งแต่ปี 2011 จนถึงปัจจุบัน และจะมีการดำเนินการต่อไปในอนาคต โดยมีการเตรียมความพร้อมในส่วนของการพัฒนาระบบสวัสดิการและค่าจ้างให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้นเพื่อให้ประชากรในกลุ่มเสี่ยงสามารถเข้าถึงอาหารได้มากขึ้น โดยจะเป็นแนวทางการพัฒนาความมั่นคงทางอาหารอีกรูปแบบหนึ่งที่จะเกิดขึ้นอย่างเป็นรูปธรรมในอนาคต (Millen, 2018)

ทฤษฎีเสรีนิยมใหม่และการจัดการความมั่นคงทางอาหารของประเทศออสเตรเลีย

ทฤษฎีเสรีนิยมใหม่เกิดจากลัทธิเสรีนิยมใหม่ โดยมีแนวคิดหลักเกี่ยวข้องกับเสรีนิยมทางเศรษฐกิจและทุนนิยมตลาดเสรี ซึ่งโดยทั่วไปจะเกี่ยวข้องกับนโยบายการเปิดเสรีทางเศรษฐกิจ รวมถึงการลดค่าใช้จ่ายของภาครัฐเพื่อเพิ่มบทบาทให้กับภาคเอกชนในระบบเศรษฐกิจและสังคม และยังมีแนวคิดเกี่ยวกับการพึ่งพาตนเอง แต่ในขณะเดียวกันก็ยังคงให้ความสำคัญกับตัวแสดงอื่น โดยเฉพาะอย่างยิ่งในมิติทางเศรษฐกิจที่ทฤษฎีเสรีนิยมใหม่ให้ความสำคัญกับตัวแสดงอย่าง ‘บริษัทข้ามชาติ’ และ ‘องค์กรที่ไม่แสวงหาผลกำไร’ โดยในปัจจุบันมีการนำทฤษฎีมาใช้อย่างต่อเนื่องเพื่อกำหนดนโยบายที่มุ่งเน้นตลาด การจัดการทรัพยากร และระบบการผลิต เช่น การจำกัดการควบคุมราคา การยกเลิกการควบคุมตลาดทุน และการลดอุปสรรคทางการค้า (Kenton, 2020)

ออสเตรเลียเป็นประเทศที่ให้ความสำคัญต่อการดำเนินนโยบายทางการเกษตรและแนวทางการพัฒนาความมั่นคงทางอาหาร โดยเป็นปัจจัยสำคัญต่อการจัดการความมั่นคงทางอาหารของรัฐบาลออสเตรเลียมาตั้งแต่ปี 1975 หรือสามทศวรรษหลังจากสิ้นสุดสงครามโลกครั้งที่ 2 โดยรัฐบาลได้มีการสนับสนุนและดำเนินนโยบายที่มีความหลากหลายเสมอมาโดยอิงตามลัทธิเสรีนิยมใหม่ เช่น การอุดหนุนผลผลิตทางการเกษตรของเกษตรกรรายย่อย การรักษาเสถียรภาพของภาคการเกษตร เป็นต้น (Richards, Lawrence, and Lyons, 2013 : 30-39)

ในทศวรรษที่ 1980 มีการเลือกตั้งรัฐบาลแรงงานของสหพันธรัฐในออสเตรเลียซึ่งได้รับการสนับสนุนและมีอิทธิพลมาจากลัทธิเสรีนิยมใหม่ ตั้งแต่ทศวรรษ 1980 มาจนถึงปัจจุบัน รัฐบาลได้มีการดำเนินนโยบายการบริหารประเทศในทุกภาคส่วนตามการโน้มน้าวทางการเมืองของลัทธิเสรีนิยมใหม่ ซึ่งนโยบายทางการเกษตรและ

แนวทางการพัฒนาความมั่นคงทางอาหารก็อิงตามแนวคิดลัทธิเสรีนิยมใหม่เช่นกัน โดยในขณะนั้นรัฐบาลได้มีการดำเนินนโยบายที่อิงตามตลาด ยกเลิกการควบคุมระบบการเงินและธนาคาร ขยายรูปแบบการแข่งขันทางเศรษฐกิจแบบเสรี และเน้นการค้าระหว่างประเทศมากขึ้น (Richards, Lawrence, and Lyons, 2013 : 30-39)

โดยลัทธิเสรีนิยมใหม่เป็นลัทธิที่มีแนวคิดอันประกอบด้วยค่านิยมเชิงรุก ซึ่งทางรัฐบาลออสเตรเลียได้นำแนวคิดของลัทธิเสรีนิยมใหม่มาออกแบบแนวทางการพัฒนาความมั่นคงทางอาหารโดยมีความสอดคล้องไปกับมิติทางด้านเศรษฐกิจเป็นสำคัญ (Richards, Lawrence, and Lyons, 2013 : 30-39) ซึ่งอาจวิเคราะห์ได้ดังนี้

การพัฒนาความมั่นคงทางอาหารผ่านการผลิตอาหารภายในประเทศเป็นหลักเป็นแนวทางการพัฒนาที่มีความสอดคล้องกับการพึ่งพาตนเอง (Self-reliance) ทั้งในบทบาทของรัฐและเอกชนตามแนวคิดของลัทธิเสรีนิยมใหม่ (Mincyte and Hébert, 2014 : 206-222) โดยรัฐบาลออสเตรเลียมีการส่งเสริมการบริโภคภายในประเทศเป็นหลักผ่านการผลิตอาหารภายในประเทศเพื่อลดสัดส่วนการนำเข้าอาหารหรือการพึ่งพาการนำเข้าอาหารจากต่างประเทศ ซึ่งเป็นการเพิ่มบทบาทให้ภาคเอกชนและเกษตรกรภายในประเทศเป็นผู้มีบทบาทในการผลิตอาหาร ทำให้ภาคการเกษตรเป็นแหล่งรายได้หลัก ทำให้เกษตรกรมีรายได้ในการเข้าถึงอาหารได้อย่างเพียงพอและมีเสถียรภาพ นำมาซึ่งความมั่นคงทางอาหารของประชากร (ABARES, 2021) จึงอาจกล่าวได้ว่าแนวทางการพัฒนาความมั่นคงทางอาหารผ่านการผลิตอาหารภายในประเทศเป็นหลักเป็นหนึ่งในรูปแบบการจัดการความมั่นคงทางอาหารของรัฐบาลที่ประสบความสำเร็จรูปแบบหนึ่ง

การพัฒนาความมั่นคงทางอาหารผ่านการค้าระหว่างประเทศและกิจกรรมทางเศรษฐกิจเป็นแนวทางการพัฒนาที่มีความสอดคล้องกับการค้าเสรีควบคู่ไปกับ

ระบบเศรษฐกิจโลกในปัจจุบัน รัฐบาลมีการสนับสนุนและผลักดันภาคการเกษตรของประเทศโดยการเข้าไปมีส่วนร่วมในตลาดเกษตรทั่วโลก และเน้นทำการค้าระหว่างประเทศด้วยการส่งออกผลผลิตทางการเกษตร ซึ่งภาครัฐได้ทำการส่งออกผลผลิตทางการเกษตรไปยังตลาดส่งออกสำคัญ เช่น จีน (ABARES, 2019) ส่งผลให้มีรายได้เข้าประเทศเป็นจำนวนมาก โดยรายได้ดังกล่าวสามารถเข้าถึงเกษตรกรในประเทศได้โดยตรง อาจกล่าวได้ว่าการค้าระหว่างประเทศและกิจกรรมทางเศรษฐกิจแสดงให้เห็นถึงความมั่นคงทางอาหารใน 2 ด้าน ได้แก่ ความสามารถในการผลิตผลผลิตทางการเกษตรในระดับสูงจนสามารถส่งออกได้ในสัดส่วนที่สูง และรายได้จากการส่งออกที่เกษตรกรได้รับโดยตรงทำให้เกษตรกรมีรายได้ในการเข้าถึงอาหารได้อย่างเพียงพอ

การพัฒนาความมั่นคงทางอาหารผ่านห่วงโซ่อุปทานและแรงงานข้ามชาติมีความสอดคล้องกับการเปิดกว้างของสินค้าและบริการข้ามพรมแดนซึ่งเป็นหนึ่งในแนวคิดของลัทธิเสรีนิยมใหม่ (Vilde, 2015) โดยอุปทาน คือ ปริมาณความต้องการเสนอขายสินค้าและบริการของผู้ขายในระยะเวลาใดเวลาหนึ่ง ณ ระดับราคาที่แตกต่างกัน ซึ่งภาคการเกษตรของออสเตรเลียจำเป็นต้องพึ่งพาห่วงโซ่อุปทานในตลาดต่างประเทศเป็นอย่างมาก ทำให้อุปทานของภาคการเกษตรอยู่ในระดับสูง ดังจะเห็นได้จากออสเตรเลียทำการส่งออกผลผลิตทางการเกษตรและอาหารได้ตรงตามฤดูกาลมากกว่าการนำเข้ามากถึงร้อยละ 70 ในปี 2019 (ABARES, 2021) ทำให้รัฐบาลกำหนดแนวทางการพัฒนาดังกล่าวขึ้นมาเพื่อช่วยให้อุปทานของภาคการเกษตรในประเทศสามารถเข้าถึงตลาดต่างประเทศที่สำคัญได้ จึงอาจกล่าวได้ว่าห่วงโซ่อุปทานเป็นปัจจัยหนึ่งที่ส่งผลต่อความมั่นคงทางอาหารภายในประเทศ และเป็นหนึ่งในรูปแบบการจัดการความมั่นคงทางอาหารของรัฐบาล (ABARES, 2021)

การพัฒนาความมั่นคงทางอาหารผ่านโครงการพัฒนาการเกษตรและโครงการความมั่นคงทางอาหารผ่านความร่วมมือทั้งในระดับโลก ระดับภูมิภาค และระดับทวีปาคี เป็นแนวทางการพัฒนาที่มีความสอดคล้องกับแนวคิดของลัทธิเสรีนิยมใหม่ว่าด้วยเรื่องของการยอมรับตัวแสดงอื่นที่หลากหลยและให้ความสำคัญมากขึ้น (จุฑาทิพ คล้ายทับทิม, 2553) โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อป้องกันความไม่มั่นคงทางอาหารร่วมกันในหลายระดับ เช่น การป้องกันห่วงโซ่อุปทานของภาคการเกษตรในท้องถิ่น หยุดชะงัก ป้องกันความกดดันของระบบการผลิตอาหารในท้องถิ่นภายใต้สถานการณ์การแพร่ระบาด Covid-19 และป้องกันรายได้ของเกษตรกรที่ลดลงซึ่งนำไปสู่ความไม่มั่นคงทางอาหารของประชากร จึงอาจกล่าวได้ว่าการเข้าไปมีบทบาทของรัฐบาลในโครงการต่าง ๆ เป็นหนึ่งในรูปแบบการจัดการความมั่นคงทางอาหารภายในประเทศของรัฐบาล (DFAT, 2021)

ทฤษฎีการค้าเปรียบโดยสมบูรณ์และการจัดการความมั่นคงทางอาหารของประเทศออสเตรเลีย

ทฤษฎีการค้าเปรียบโดยสมบูรณ์ (Absolute Advantage) เป็นหนึ่งในทฤษฎีการค้าระหว่างประเทศ โดยเป็นทฤษฎีที่มีการสนับสนุนการค้าเสรีว่าเป็นนโยบายที่ดีสำหรับการดำเนินกิจกรรมทางเศรษฐกิจของทุกประเทศ เมื่อการค้าเป็นไปอย่างเสรี แต่ละประเทศก็จะทำการผลิตด้วยความรู้ความชำนาญเป็นพิเศษเฉพาะสินค้าที่ประเทศมีความได้เปรียบโดยสมบูรณ์ และนำเข้าสินค้าที่มีความเสียเปรียบโดยสมบูรณ์ ดังนั้นการค้าระหว่างประเทศจึงเกิดขึ้นจากการที่ต่างฝ่ายได้เปรียบโดยเด็ดขาดจากการผลิตสินค้าคนละชนิดแล้วมาแลกเปลี่ยนกัน (The Investopedia Team, 2021)

จากการวิเคราะห์ในกรณีของแนวทางการพัฒนาความมั่นคงทางอาหารของ ออสเตรเลียมีความสอดคล้องกับทฤษฎีการได้เปรียบโดยสมบูรณ์ ซึ่งสามารถอธิบาย ควบคู่ไปกับแนวทางการพัฒนาความมั่นคงทางอาหารของออสเตรเลียได้ ดังนี้

การพัฒนาความมั่นคงทางอาหารผ่านการค้าระหว่างประเทศและกิจกรรม ทางเศรษฐกิจ เป็นแนวทางที่มีความสอดคล้องกับแนวคิดการดำเนินกิจกรรมทาง เศรษฐกิจที่เป็นไปอย่างเสรีตามหลักแนวคิดของทฤษฎีการได้เปรียบโดยสมบูรณ์ โดย ออสเตรเลียได้เข้าไปมีบทบาทในการทำการค้าระหว่างประเทศและเข้าไปมีส่วนร่วมใน ตลาดเกษตรทั่วโลกในลักษณะของการแลกเปลี่ยน แบ่งปัน และส่งออกผลผลิตทางการ เกษตรระหว่างประเทศคู่ค้า (ABARES, 2021) โดยประโยชน์จากการส่งออกผลผลิต ทางการเกษตรทำให้เกิดรายได้มหาศาลเข้าประเทศ ซึ่งการส่งออกผลผลิตทางการ เกษตรของออสเตรเลียเป็นการส่งออกผลผลิตในฐานะของผลผลิตส่วนเกิน (Surplus) ที่ได้จากการผลิตอาหารภายในประเทศเป็นหลัก และเป็นผลผลิตที่เกิดจากการผลิต ด้วยความรู้ความชำนาญเป็นพิเศษในภาคการเกษตรตามหลักแนวคิดของทฤษฎี ได้เปรียบโดยสมบูรณ์

การพัฒนาความมั่นคงทางอาหารผ่านห่วงโซ่อุปทานและแรงงานข้ามชาติ เป็นแนวทางการพัฒนาที่มีความสอดคล้องกับแนวคิดการสนับสนุนการค้าเสรีตามหลัก แนวคิดของทฤษฎีการได้เปรียบโดยสมบูรณ์ โดยการค้าเสรีประกอบไปด้วยการค้า ระหว่างประเทศ ซึ่งองค์ประกอบในการค้าระหว่างประเทศย่อมประกอบไปด้วยห่วงโซ่ อุปทานหรือความต้องการขาย ซึ่งทุกประเทศจำเป็นต้องพึ่งพาห่วงโซ่อุปทานสำหรับ การทำการค้า ออสเตรเลียเป็นประเทศที่ต้องพึ่งพาตลาดต่างประเทศเป็นอย่างมากเพื่อ ทำการส่งออกและขายผลผลิตทางการเกษตรของตนเอง ทำให้ระดับห่วงโซ่อุปทานของ ออสเตรเลียอยู่ในระดับที่สูง (ABARES, 2021)

ทฤษฎีพหุนิยมและการจัดการความมั่นคงทางอาหารของประเทศออสเตรเลีย

ทฤษฎีพหุนิยม (Pluralism) เป็นหนึ่งในทฤษฎีกลุ่ม โดยมีมุมมองต่อด้านนโยบายสาธารณะว่าเป็นผลผลิตของการต่อสู้หรือการมีปฏิสัมพันธ์ต่อกันของกลุ่มต่าง ๆ โดยเห็นว่าสังคมประกอบไปด้วยกลุ่มทางสังคม กลุ่มทางชาติพันธุ์ และกลุ่มทางเศรษฐกิจที่หลากหลาย ซึ่งจัดตั้งขึ้นมาเพื่อการแข่งขันทางการเมือง โดยกลุ่มเหล่านี้จะเข้าไปกดดันรัฐบาลให้ผลิตนโยบายตามที่ตนเองต้องการ ดังนั้นผลประโยชน์สาธารณะจึงมีแนวโน้มที่จะปรากฏตัวออกมาจากการต่อสู้กันของข้ออ้างของปัจเจกบุคคลและกลุ่มที่แข่งขันกัน ทฤษฎีการที่มีอยู่ในผลประโยชน์นั้นมีหลายอย่าง ซึ่งบางกลุ่มอาจขาดแคลนทรัพยากรบางอย่าง เป็นผลให้กลุ่มผลประโยชน์บางกลุ่มมีอิทธิพลในการกดดันต่อการตัดสินใจผลิตนโยบายของรัฐบาล (Clive, 1998)

จากการวิเคราะห์ในกรณีของแนวทางการพัฒนาความมั่นคงทางอาหารของออสเตรเลียมีความสอดคล้องกับทฤษฎีทฤษฎีพหุนิยม ซึ่งสามารถอธิบายควบคู่ไปกับแนวทางการพัฒนาความมั่นคงทางอาหารของออสเตรเลียได้ ดังนี้

การพัฒนาความมั่นคงทางอาหารผ่านความร่วมมือเพื่อการฟื้นฟูการพัฒนาการเกษตร โดยแนวทางการพัฒนาดังกล่าวมีความสอดคล้องกับกลุ่มผลประโยชน์ ซึ่งกลุ่มผลประโยชน์ถือเป็นตัวแสดงหนึ่งในทฤษฎีพหุนิยม โดยแนวทางการพัฒนาดังกล่าวให้ความสำคัญกับกลุ่มเกษตรกรและองค์กรทางการเกษตร โดยกลุ่มเกษตรกรและองค์กรทางการเกษตรต่าง ๆ เป็นกลุ่มผลประโยชน์หนึ่งที่มีอิทธิพลต่อการกำหนดนโยบายของรัฐต่อภาคการเกษตรและเป็นกลุ่มผลประโยชน์ที่มีบทบาทในการผลิตอาหารภายในประเทศหลัก หากขาดกลุ่มเกษตรกรไปย่อมส่งผลต่อความมั่นคงทางอาหารของออสเตรเลีย ดังที่ได้มีการกล่าวไปข้างต้นในหัวข้อ ‘แนวทางการพัฒนาความมั่นคงทางอาหาร’ ที่ทางรัฐบาลได้ออกนโยบายในการพัฒนาโปรแกรมโดยผู้เชี่ยวชาญ

เพื่อช่วยเหลือพื้นที่ชนบทให้สามารถผลิตผลผลิตทางการเกษตรได้อย่างมีประสิทธิภาพ นับเป็นการตอบสนองต่อความต้องการและให้ความสำคัญกับบทบาทของกลุ่มเกษตรกร จึงอาจกล่าวได้ว่าการประสบความสำเร็จในการจัดการความมั่นคงทางอาหารของรัฐบาลเป็นผลมาจากการดำเนินงานไปพร้อมกับกลุ่มผลประโยชน์ร่วมด้วย

การพัฒนาความมั่นคงทางอาหารผ่านความร่วมมือระหว่างภาครัฐและกลุ่มผลประโยชน์ โดยแนวทางการพัฒนาดังกล่าวมีความสอดคล้องกับแนวคิดการผลิตนโยบายเนื่องมาจากความต้องการของกลุ่มผลประโยชน์และสอดคล้องกับกลุ่มผลประโยชน์ซึ่งเป็นตัวแสดงหนึ่งในทฤษฎีพหุนิยม โดยแนวทางการพัฒนาดังกล่าวประกอบไปด้วยกลุ่มผลประโยชน์มากมายทั้งในภาคเกษตรกรรมทั่วไป ภาคอุตสาหกรรมปศุสัตว์ ภาคพืชสวน และภาคการปลูกพืช โดยมีองค์กรต่าง ๆ มากมายที่มีบทบาทและอิทธิพลต่อการตัดสินใจผลิตนโยบายของรัฐบาลออสเตรเลีย

สรุป

อาจกล่าวได้ว่าความสำเร็จในการจัดการความมั่นคงทางอาหารภายในประเทศของรัฐบาลออสเตรเลียเป็นผลมาจากแนวทางการพัฒนาความมั่นคงทางอาหารหลากหลายวิธีตั้งที่ยกอธิบายไปข้างต้น โดยรูปแบบการจัดการความมั่นคงทางอาหารผ่านแนวทางการพัฒนาความมั่นคงทางอาหารต่าง ๆ นั้น แสดงให้เห็นถึงบทบาทของภาครัฐที่มุ่งมั่นพัฒนาความมั่นคงทางอาหารภายในประเทศให้แข็งแกร่งและมีประสิทธิภาพ ซึ่งการจัดการความมั่นคงทางอาหารของรัฐบาลประกอบไปด้วยความร่วมมือในหลายระดับ ได้แก่ ตัวแสดงที่ไม่ใช่รัฐ ความร่วมมือในระดับโลก ระดับภูมิภาค และระดับทวีปาศี โดยเป็นการประสานความร่วมมือในการจัดการความมั่นคงทางอาหารทั้งภายในประเทศและระหว่างประเทศ

โดยรูปแบบการจัดการความมั่นคงทางอาหารภายในประเทศของภาครัฐนั้น มีความครอบคลุมเป็นอย่างมาก เมื่อทำการวิเคราะห์แล้วจึงพบว่าภาครัฐให้ความสำคัญต่อภาคการเกษตรเป็นหลัก ซึ่งเป็นภาคส่วนการผลิตอาหารภายในประเทศที่สำคัญที่สุด โดยภาคการเกษตรเป็นภาคส่วนที่ออสเตรเลียมีความเชี่ยวชาญและชำนาญสูง จึงเป็นผลให้ภาครัฐมุ่งมั่นพัฒนาและให้การสนับสนุนอย่างเต็มที่เพื่อการผลิตอาหารภายในประเทศได้อย่างมีคุณภาพ ยั่งยืน และนำมาสู่ความมั่นคงทางอาหาร ดังจะเห็นได้จากสัดส่วนการนำเข้าที่มีการนำเข้าเพียงแค่ร้อยละ 11.1 เท่านั้น และสัดส่วนการผลิตอาหารภายในประเทศอยู่ที่ร้อยละ 88.6 ในปี 2019 นอกจากนี้ยังมีการส่งออกผลผลิตทางการเกษตรและอาหารส่วนเกิน (Surplus) ที่ได้จากการผลิตอาหารภายในประเทศมากถึงร้อยละ 86 ในปี 2019-2020 เพื่อให้เกิดเงินหมุนเวียนภายในประเทศและนำไปพัฒนาระบบการผลิตอาหารภายในประเทศต่อไป (ABARES, 2021)

และยังพบว่ารูปแบบการจัดการความมั่นคงทางอาหารของรัฐบาลออสเตรเลียมีลักษณะที่สอดคล้องกับทฤษฎีความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ ได้แก่ ทฤษฎีเสรีนิยมใหม่ ทฤษฎีได้เปรียบโดยสมบูรณ์ และทฤษฎีพหุนิยม โดยตั้งแต่ทศวรรษ 1980 มาจนถึงปัจจุบัน รัฐบาลได้มีการดำเนินนโยบายการบริหารประเทศในทุกภาคส่วนตามการโน้มน้าวทางการเมืองของลัทธิเสรีนิยมใหม่ ซึ่งนโยบายทางการเกษตรและแนวทางการพัฒนาความมั่นคงทางอาหารดังที่ยกอธิบายไปข้างต้นมีลักษณะที่เด่นชัดของทฤษฎีเสรีนิยมใหม่ เช่น มิติของการให้ความสำคัญต่อตัวแสดงต่าง ๆ ในทุกระดับเพื่อพัฒนาและจัดการความมั่นคงทางอาหารภายในประเทศ และในส่วนของทฤษฎีการได้เปรียบโดยสมบูรณ์และทฤษฎีพหุนิยมถือเป็นอีก 2 ทฤษฎีที่มีความสอดคล้องกับรูปแบบการจัดการความมั่นคงทางอาหารของออสเตรเลียอย่างชัดเจนในมิติของการให้

154 วารสารเอเชียตะวันออกเฉียงและอาเซียนศึกษา

ปีที่ 21 ฉบับที่ 2

ความสำคัญกับภาคการเกษตรที่ออสเตรเลียมีความชำนาญการสูงและสนับสนุนการค้าเสรีอย่างเต็มที่ รวมไปถึงการให้ความสำคัญกับกลุ่มผลประโยชน์

บรรณานุกรม

AgResults. (n.d.). **Using Prize Competitions to Create Sustainable Agricultural Markets**. สืบค้น 12 มีนาคม 2564, Retrieved from <https://agresults.org/>

ABARES. (2021). **Analysis of Australia's food security and the COVID-19 Pandemic**. สืบค้น 11 มีนาคม 2564, Retrieved from shorturl.asia/XOKgS

ABARES. (n.d.). **Agricultural development and food security**. สืบค้น 11 มีนาคม 2564, Retrieved from <https://www.dfat.gov.au/aid/topics/investment-priorities/agricultural-development-and-food-security>

ABARES. (n.d.). **Snapshot of Australian Agriculture 2021**. สืบค้น 11 มีนาคม 2564, Retrieved from <https://www.agriculture.gov.au/abares/products/insights/snapshot-of-australian-agriculture-2021>

ATIC. (n.d.). **What is the International Freight Assistance Mechanism 2021**. สืบค้น 11 มีนาคม 2564, Retrieved from <https://www.austrade.gov.au/news/news/international-freight-assistance-mechanism-agriculture-2021>

ABARES. (2020). Australian food security and the COVID-19 pandemic.

ABARES Insights, (3), 2-11. Retrieved from

<https://www.awe.gov.au/abares/products/insights/australian-food-security-and-COVID-19>

ABARES. (2020). Snapshot of Agriculture 2020. **ABARES Insights**, (1),

3-7. Retrieved from [https://daff.ent.sirsidynix.](https://daff.ent.sirsidynix.net.au/client/en_AU/search/asset/1029981/0)

[net.au/client/en_AU/search/asset/1029981/0](https://daff.ent.sirsidynix.net.au/client/en_AU/search/asset/1029981/0)

Anderson, K, (2014), The intersection of trade policy, price volatility, and

food security, **Annual Review of Resource Economics**, 6, 513-

532. Retrieved from <https://www.annualreviews.org>

[/doi/pdf/10.1146/annurev-resource-100913-012600](https://doi/pdf/10.1146/annurev-resource-100913-012600)

Carol Richards, Geoffrey Lawrence, and Kristen Lyons. (2013). **Food**

security in Australia in an era of neoliberalism, productivism

and climate change. สืบค้น 11 มีนาคม 2564, Retrieved from

[https://www.sciencedirect.com/science/article/abs/pii/S0743016](https://www.sciencedirect.com/science/article/abs/pii/S0743016711001318)

[711001318](https://www.sciencedirect.com/science/article/abs/pii/S0743016711001318)

Carol Richards, Geoffrey Lawrence, and Kristen Lyons. (2013). Food

security in Australia in an era of neoliberalism, Productivism and

climate change. **Journal of Rural Studies**, (29), 30-39.

Retrieved from <https://www.sciencedirect.com/science>

[/article/abs/pii/S0743016711001318](https://www.sciencedirect.com/science/article/abs/pii/S0743016711001318)

156 วารสารเอเชียตะวันออกเฉียงและอาเซียนศึกษา

ปีที่ 21 ฉบับที่ 2

Clint Jasper and Kath Sullivan. (2020). **Australia is one of the most food secure nations in the world, despite droughts and coronavirus pandemic.** สืบค้น 11 มีนาคม 2564,

Retrieved from [https://www.abc.net.au/news/2020-04-](https://www.abc.net.au/news/2020-04-17/australia-food-secure-despite-drought-)

17/australia-food-secure-despite-drought-

Clive S. Thomas. (1998). **interest group.** สืบค้น 12 มีนาคม 2564,

Retrieved from [https://www.abc.net.au/news/2020-04-](https://www.abc.net.au/news/2020-04-17/australia-food-secure-despite-drought-)

17/australia-food-secure-despite-drought-

Commission for the Human Future. n.d. The need for strategic food policy in Australia. *Commission for the human future Policy Report*, 2. Retrieved from

<https://humanfuture.net/sites/default/files/The%20Need%20for%20Strategic%20Food%20Policy%20in%20Australia.pdf>

DAWE. (n.d.). **Farming food and drought.** สืบค้น 12 มีนาคม 2564,

Retrieved from <https://www.awe.gov.au/agriculture-land/farm-food-drought/food->

DFAT. (2021). **Agricultural development and food security initiatives**

Overview. สืบค้น 12 มีนาคม 2564, Retrieved from

<https://www.dfat.gov.au/aid/topics/investment-priorities/agricultural-development-and-food-security/initiatives>

Darling Basin Authority. (n.d.). **Why the Murray-Darling Basin matters.**

สืบค้น 7 มีนาคม 2564, Retrieved from

<https://www.mdba.gov.au/why-murray-darling-basin-matters>

Diana Mincyte and Karen Hébert. (2014). Self-Reliance beyond

Neoliberalism: Rethinking Autonomy at the Edges of Empire.

SAGE Journal, 32. (2), 206-222. abstract retrieved from

<https://journals.sagepub.com/doi/10.1068/d6312>

EIU. (2020). **Rankings and trends Explore the year-on-year trends for**

the Global Food Security Index. สืบค้น 12 มีนาคม 2564,

Retrieved from [https://impact.economist.com/](https://impact.economist.com/sustainability/project/food-security-index/Index)

[sustainability/project/food-security-index/Index](https://impact.economist.com/sustainability/project/food-security-index/Index)

Food Bank. (2019). The Case for a National Food Security Strategy.

Fitting Hunger in Australia, 2-8. Retrieved from

[https://www.foodbank.org.au/wp-](https://www.foodbank.org.au/wp-content/uploads/2019/04/Case-for-National-Food-Security-Strategy-2019.pdf?state=au)

[content/uploads/2019/04/Case-for-National-Food-Security-](https://www.foodbank.org.au/wp-content/uploads/2019/04/Case-for-National-Food-Security-Strategy-2019.pdf?state=au)

[Strategy-2019.pdf?state=au](https://www.foodbank.org.au/wp-content/uploads/2019/04/Case-for-National-Food-Security-Strategy-2019.pdf?state=au)

FAO. (2006). Food Security. **FAO Policy Brief**, (2), 2-8. Retrieved from

[https://www.fao.org/fileadmin/templates/faoitally/documents/pdf](https://www.fao.org/fileadmin/templates/faoitally/documents/pdf/pdf_Food_Security_Cocept_Note.pdf)

[f/pdf_Food_Security_Cocept_Note.pdf](https://www.fao.org/fileadmin/templates/faoitally/documents/pdf/pdf_Food_Security_Cocept_Note.pdf)

FAO. (2019). 2019 The State of Food Security and Nutrition in The World.

FAO, 2-214. Retrieved from [https://www.fao.org/publications](https://www.fao.org/publications/sofi/2019/en/)

[/sofi/2019/en/](https://www.fao.org/publications/sofi/2019/en/)

158 วารสารเอเชียตะวันออกเฉียงและอาเซียนศึกษา

ปีที่ 21 ฉบับที่ 2

GAFSP. (n.d.). **Ending Poverty and Hunger**. สืบค้น 12 มีนาคม 2564,
Retrieved from <https://www.gafspfund.org/>

GrowAsia. (n.d.). **About Us**. สืบค้น 14 มีนาคม 2564, Retrieved from
<https://www.growasia.org/what-we-do>,

Kate Rosier. (n.d.). **Food insecurity in Australia: What is it, who
experiences it and how can child and family services
support families experiencing it?**. สืบค้น 8 มีนาคม 2564,
Retrieved from <https://www.growasia.org/what-we-do>,

Kate Rosier. (2019). Food insecurity in Australia. **CAFCA Practice Sheet**,
1-9. Retrieved from <https://aifs.gov.au/cfca/publications/food-insecurity-australia-what-it-who-experiences-it-and-how-can-child>

Leonie Wood and Natasha Grivas. (2020). **Does Australia have the
highest food security in the world?**. สืบค้น 8 มีนาคม 2564,
Retrieved from <https://www.crikey.com.au/2020/05/19/fact-check-food-security/>,

Liz Millen. (2018). **How do we solve food insecurity in Australia?**. สืบค้น
10 มีนาคม 2564, Retrieved from
<https://www.sbs.com.au/news/insight/how-do-we-solve-food-insecurity-in-Australia>

- Mccrindle. (n.d.). **Food Insecurity in Australia**. สืบค้น 7 มีนาคม 2564,
Retrieved from [https://mccrindle.com.au/insights/
blogarchive/food-insecurity-in-australia/](https://mccrindle.com.au/insights/blogarchive/food-insecurity-in-australia/)
- Mitchell Bowden. (2020). **Understanding food insecurity in Australia**.
สืบค้น 7 มีนาคม 2564, Retrieved from
[https://aifs.gov.au/cfca/publications/understanding-food-
insecurity-australia](https://aifs.gov.au/cfca/publications/understanding-food-insecurity-australia)
- Murray-Darling Basin Authority. (n.d.). **Why the Murray-Darling Basin
matters**. สืบค้น 7 มีนาคม 2564, Retrieved from
<https://www.mdba.gov.au/why-murray-darling-basin-matters>
- Murray-Mitchell Bowden. (2020). Understanding food insecurity in
Australia. **CAFCA Paper**, (50), 2-15. Retrieved from
[https://aifs.gov.au/cfca/publications/understanding-food-
insecurity-australia](https://aifs.gov.au/cfca/publications/understanding-food-insecurity-australia)
- Martin, W and Laborde, D, (2018). The free flow of goods and food
security and nutrition, Chapter 3 in Global food policy report:
2018, **International Food Policy Research Institute**, 20-29,
Washington DC
- Paul Barnes. (2019). **Time to rethink Australia's food security**. สืบค้น 7
มีนาคม 2564, Retrieved from [https://www.crikey.com.au/
2020/05/19/fact-check-food-security](https://www.crikey.com.au/2020/05/19/fact-check-food-security),

Queensland Government. (2021). **Agriculture industry associations.**

สืบค้น 9 มีนาคม 2564, Retrieved from

<https://www.business.qld.gov.au/industries/farms-fishing-forestry/agriculture/agriculture-associations>

Quentin Farmar-Bowers. (2015). **Finding Ways to Improve Australia's**

Food Security Situation. สืบค้น 12 มีนาคม 2564, Retrieved from shorturl.asia/r4YT1

Summer fruit Australia. (n.d.). *Australian Summer fruit.* สืบค้น 9 มีนาคม 2564, Retrieved from

<https://summerfruit.com.au/about/australian-summerfruit/>

The Conversation. (2018). **Helping farmers in distress doesn't help**

them be the best: the drought relief dilemma. สืบค้น 8 มีนาคม 2564, Retrieved from <https://theconversation.com/helping-farmers-in-distress-doesnt-help-them-be-the-best-the-drought-relief-dilemma-105281>

The Conversation. (2018). **Helping farmers in distress doesn't help**

them be the best: the drought relief dilemma. สืบค้น 8 มีนาคม 2564, Retrieved from <https://www.investopedia.com/terms/a/absoluteadvantage.asp>

Will Kenton. (2020). **Neoliberalism.** สืบค้น 8 มีนาคม 2564, Retrieved from

<https://www.investopedia.com/terms/n/neoliberalism.asp>

(ภาษาไทย)

การค้าระหว่างประเทศ. (ม.ป.ป.). **ทฤษฎีการค้าระหว่างประเทศ**. สืบค้น 15 มีนาคม

2564, จาก <https://wannaratw.tripod.com/tradethe.htm>

จุฑาทิพย์ คล้ายทับทิม. (2553). **หลักความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ** (พิมพ์ครั้งที่ 2).

กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

ทิพวัลย์ สุดใจ และ สุภาวดี อ้นชู. (ม.ป.ป.). **อุปทาน (supply)**. สืบค้น 15 มีนาคม

2564, จาก [https://sites.google.com/site/klkilsersthkic/xupthan-](https://sites.google.com/site/klkilsersthkic/xupthan-supply)

supply

อพอช. (ม.ป.ป.). **เสนอคำศัพท์ว่า Food Security (ความมั่นคงทางอาหาร)**.

สืบค้น 15 มีนาคม 2564, [https://www.nsm.or.th/other-service/669-](https://www.nsm.or.th/other-service/669-online-science/knowledge-inventory/sci-vocabulary/sci-vocabulary-science-museum/4386-food-security.html)

online-science/knowledge-inventory/sci-vocabulary/sci-

vocabulary-science-museum/4386-food-security.html